

Geen overtreding, toch het haasje

Geen overtreding van de Arbeidsomstandighedenwet maar toch het haasje. Zo zou je de reactie van de werkgever op de uitspraak van de rechter in deze zaak het best kunnen typeren.

Tekst Bas van Batenburg

Wat speelde er in deze zaak? Een man was al geruime tijd in dienst als warehouse operator. Zijn werk bestond onder meer uit het verplaatsen van goederen met een reachtruck, het sorteren van goederen en het verzamelen van orders. De goederen worden in kokers vanuit een ander deel van het bedrijf per buizenpost verzonden.

Kort voor het bedrijfsongeval kreeg de werknemer een telefoontje dat er een nieuwe order onderweg was. Hij is met zijn reachtruck naar de buizenpost gereden om deze orderkoker op te halen. Om de koker uit de buizenpost op te vangen, hing hij met zijn hoofd naar voren uit de reachtruck. Toen hij het gaspedaal indrukte, kwam het voertuig in beweging en raakte hij met zijn hoofd bekneld tussen de buizenpost en de reachtruck. Kennelijk is dat erg hard gegaan, gezien de schade aan de buizenpost, de afgebroken stuurkolom van de truck én het ernstige hoofdletsel van de werknemer.

Geen vergoeding

Nader onderzoek van de arbeidsinspectie leidde tot de conclusie dat de Arbeidsomstandighedenwet niet was overtreden. Mede hierdoor weigert de werkgever de letselschade van de werknemer te vergoeden.

Daarna worden er twee gerechtelijke procedures tegen de werkgever gevoerd. De kantonrechter geeft de werknemer in eerste instantie gelijk. De werkgever

Gezien de schade aan de buizenpost, de truck en het hoofd ging het heel hard

heeft volgens de kantonrechter zijn zorgplicht geschonden. Met name door geen preventieve maatregelen te nemen, niet adequaat te instrueren en onvoldoende toezicht te houden op naleving van de voorschriften.

Hoger beroep

De werkgever is het hiermee oneens en gaat in hoger beroep. De werknemer is volgens hem een ervaren arbeidskracht, getraind en gecertificeerd voor veiligheidsinstructies. Hij kent bovendien de hem toegezonden veiligheidsregels. In maatregel 7 staat dat werknemers tijdens het transport alle lichaamsdelen binnen de truck moeten houden.

De werkgever weet zich daarnaast gesteund door de conclusie van de arbeidsinspectie dat er geen overtreding van de Arbeidsomstandighedenwet is vastgesteld. Wat had de werkgever onder deze omstandigheden nog meer moeten doen? Wettelijke zorgplicht betekent toch geen absolute waarborg voor de bescherming van werknemers tegen het gevaar van arbeidsongevallen? Aldus de vervolgen werkgever.

Zorgplicht is streng

Het Gerechtshof verwierpt het beroep van de werkgever. Het oordeelt dat de schade van de werknemer moet worden vergoed en geeft daarvoor verschillende redenen.

Het enkele feit dat het bedrijfsongeval niet kwam door schending van een arbovoorschrift of arbonorm vrijwaart de werkgever niet van aansprakelijkheid. Volgens de wettelijke zorgplicht moeten werkgevers het werk en de werkomgeving zo (laten) organiseren en onderhouden dat werknemers geen schade lijden tijdens het werk. De werkgever heeft gelijk dat dit niet betekent dat hij een absolute waarborg moet geven voor de bescherming van de werknemer tegen het gevaar van arbeidsongevallen. Maar de zorgplichtbepaling is wel streng. Deze vereist een hoog veiligheidsniveau van bijvoorbeeld de werkruimte, de werktuigen en de organisatie van de werkzaamheden. De werkgever moet de geëigende veiligheidsmaatregelen treffen en het benodigde toezicht houden op een behoorlijke naleving van door hem gegeven instructies.

Geïnstrueerde medewerker

Een werkgever is ook verantwoordelijk voor de veiligheid van ervaren en geïnstrueerde werknemers. Ook deze zal immers niet altijd de gewenste oplettendheid en voorzichtigheid in acht nemen. De werknemer in deze zaak reed dagelijks meermaals naar de buizenpost om kokers met nieuwe opdrachten op te vangen. De ervaring leert, zo stelt het hof, dat een werknemer die dagelijks in een bepaalde werksituatie verkeert minder voorzichtig wordt.

De bewuste werkgever heeft bovendien de volledige zeggenschap en invloed over het gebruik van de trucks, de buizenpost en de daarvoor relevante arbeidsomstandigheden. Het is zijn verantwoordelijkheid te zorgen voor (werk-)

instructies en veiligheidsvoorschriften die zijn toegesneden op potentieel gevaarlijke situaties. En ook voor concreet toezicht op de naleving ervan op de werkvloer. Alles om de veiligheid van werknemers zoveel mogelijk te bevorderen. Van dergelijke instructies en maatregelen is volgens het hof niet gebleken.

Commentaar

Interessant aan deze uitspraak is dat de werkgever zelfs niet onder zijn werkgeversverplichting uitkomt als de inspectie heeft geoordeeld dat er geen arbonorm is geschonden. Vooral in potentieel gevaarlijke werksituaties ligt de lat voor de werkgever hoog.

Heeft de werkgever adequaat maar vooral effectief geïnstrueerd en toezicht uit-

gevoerd op de naleving van voorschriften? Daar kijkt de rechter in een zaak als deze vooral naar. Helaas bestaat er geen perfecte organisatie die van tevoren exact weet op welke wijze en onder welke omstandigheden het gevaar zich zal manifesteren. In dit licht heb ik alle begrip voor het standpunt van deze werkgever: 'Wat had ik nog meer moeten doen?'

Gerechtshof Den Bosch 5 juli 2022; ECLI:NL:GHSHE:2022:2200 «

Bas van Batenburg is advocaat/partner van Van Batenburg & Pracht Advocaten